

16. ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Τὸ ὁποιοδήποτε εἶναι ἢ φειγούρα τῆς καθαρῆς μοναδικότητας. Ἡ ὁποιαδήποτε μοναδικότητα δὲν χαίρει κάποιας ταυτότητας, μήτε εἶναι καθορισμένη ὡς πρὸς μία ἔννοια, ἀλλὰ οὔτε εἶναι ἀπλῶς ἀκαθόριστη· ἀντίθετα ὀρίζεται μόνο διὰ μέσου τῆς σχέσης της μὲ μία ἰδέα, δηλαδή μὲ τὸ σύνολο τῶν πιθανότητων της. Διὰ μέσου αὐτῆς τῆς σχέσης, ὅπως διατύπωσε ὁ Kant, ἡ μοναδικότητα συνορεύει μὲ ὅλες τὶς πιθανότητές της καὶ ἔτσι τῆς προσδίδεται ἡ *omnimoda determination*, ὅχι μὲσω τῆς συμμετοχῆς της σὲ μία καθορισμένη ἔννοια ἢ σὲ κάποια ὑπαρκτὴ ιδιότητα (τὸ νὰ εἶσαι κόκκινος, Ἴταλός, Κομμουνιστής), ἀλλὰ μόνο μὲσω αὐτῆς τῆς συνορίας. Ἡ μοναδικότητα αὐτὴ ἀνήκει σὲ ἓνα σύνολο, χωρὶς ὅμως τὸ εἶναι τοῦ ἀνήκειν της νὰ ἀναπαρίσταται ἀπὸ κάποια πραγματικὴ προϋπόθεση: ἀνήκειν, εἶναι-ὡς-τέτοιο, εἶναι ἔτσι μόνο ἢ σχέση μὲ μία κενὴ καὶ ἀπροσδιόριστη ὁλότητα.

Μὲ καντιανούς ὅρους αὐτὸ σημαίνει πὼς αὐτὸ πού τίθεται ὑπὸ ἐρώτηση σὲ σχέση μὲ αὐτὴ τὴν συνορία δὲν εἶναι ἓνα ὄριο (*Schranke*) πού δὲν γνωρίζει ἐξωτερικότητα, ἀλλὰ ἓνα κατώφλι (*Grenze*), δηλαδή, ἓνα σημεῖο ἐπαφῆς μὲ ἓναν ἐξωτερικὸ χῶρο πού πρέπει νὰ παραμείνει κενός.

Τὸ ὁποιοδήποτε προσθέτει στὴν μοναδικότητα ὅχι μία κενότητα, ἀλλὰ ἓνα κατώφλι: τὸ οἰοδήποτε εἶναι μία μοναδικότητα σὺν ἓνα κενὸ διάστημα, μία μοναδικότητα πού εἶναι πεπερασμένη καὶ ἢ ὅποια, παρὰ ταῦτα, παραμένει ἀπροσδιόριστη ὡς πρὸς μία ἔννοια. Ὅμως, μία μοναδικότητα σὺν ἓνα κενὸ διάστημα δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι μόνο μία καθαρὴ ἐξωτερικότητα, μία καθαρὴ ἔκθεση. *Τὸ ὁποιοδήποτε, ὑπὸ αὐτὴ τὴν ἔννοια, εἶναι τὸ γεγονὸς μίας ἐξωτερικότητας.* Αὐτὸ πού τίθεται ὑπὸ σκέψη στὸ ἀρχι-υπερβατικὸ *quodlibet* εἶναι, ἐπομένως, αὐτὸ

πὺ εἶναι τὸ πλεόν δύσκολο γιὰ τὴν σκέψη: ἡ ἀπόλυτα μὴ-ἐμπρά-
γματη (μὴ ἀπτή) ἐμπειρία μίας καθαρῆς ἐξωτερικότητας.

Εἶναι σημαντικό σὲ τοῦτο τὸ σημεῖο νὰ ἐκλάβουμε τὸ νόημα τοῦ
ὄρου «ἐξωτερικό», ὅπως ἐκφράζεται σὲ ἀρκετὲς εὐρωπαϊκὲς γλώσσες.
διὰ μέσου μίας λέξης πὺ σημαίνει «στὴν πόρτα» ἢ «παρὰ τὴν πόρτα»
(fores στὰ Λατινικὰ εἶναι ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, θύραθεν στὰ Ἑλλη-
νικὰ σημαίνει μὲ ἀκόμα μεγαλύτερη ἀκρίβεια «ὄντας στὸ κατώφλι»).
Τὸ ἐξωτερικό δὲν εἶναι ἓνα διαφορετικὸ διάστημα πὺ βρίσκεται πέρα
ἀπὸ τοῦ ἤδη καθορισμένου χώρου, ἀλλὰ ἀντίθετα, εἶναι τὸ πέρασμα,
ἡ ἐξωτερικότητα πὺ τοῦ ἐπιτρέπει τὴν εἴσοδο – μὲ μίαν λέξη, εἶναι
τὸ πρόσωπό του, τὸ εἶδος του.

Τὸ μεσοδιάστημα δὲν εἶναι ὑπὸ αὐτὴ τὴν ἔννοια κάποιο ἄλλο πράγμα
σὲ σχέση μὲ τὸ ὄριο· εἶναι, τρόπος τοῦ λέγειν, ἡ ἐμπειρία τοῦ ἄρτι
καθαυτῆ, ἡ ἐμπειρία τοῦ εἶναι-ἐντός-μίας-ἐξωτερικότητας. Τούτῃ ἢ
ἐκ-σταση εἶναι τὸ δῶρο πὺ λαμβάνει ἡ μοναδικότητα ἀπὸ τὰ ἄρτι
χέρια τῆς ἀνθρωπότητας.